

KVINDELEJR PÅ FEMØ

Da rødstrømpebevægelsen startede for lidt over et år siden, var der nok ingen, der forestillede sig, hvor omfattende konsekvenser den ville få for deltagerne, og hvor vidtrækkende politiske implikationer der lå i den. I begyndelsen var det os meget om at gøre, at vi blev betragtet som en del af den såkaldte venstrefløj, at vi var rigtigt politiske og rigtigt revolutionære og rigtigt socialister. Men det varede noget inden det gik op for os, hvad "rigtigt" betød for os. I begyndelsen overtog vi det, den mandsdominerede venstrefløj kaldte socialis-

tisk, og konsekvensen var naturligvis at vi måtte drive vores politik på stort set samme måde som dem.

Modsigelserne, både inden for det mandsdominerede venstre og i vores ideologi, afslørede sig snart: "VENSTREFLØJEN" gjorde sit bedste for at obstruere os, latterliggøre os, sætte splid imellem os, irettesatte os. Vi var borgerlige seksualneurotiske, hævnerrige, pikemisundelige, splittede venstrefløjens, satte falske skel etc. De mænd, der gik rundt og kaldte sig socialister opdagede ikke hvor "usocialistisk" deres egen

praxis var når det gjaldt kvinderne. Man kan nok ha en formodning om at denne reaktion osse skyldes at en stor del af venstrefløjens er mere idealistisk end materialistisk, at den består af borgerlige intellektuelle, der i al deres teoretiseringen ikke har fundet anledning til at examinere overensstemmelsen med praxis, og grunden til at de ikke har gjort det, er den, at deres situation simpelthen ikke er revolutionær, at de indgår i en borgerlig sammenhæng, hvor de er privilegerede. Dette gælder både i forholdet til arbejderklassen og til kvinderne.

De fleste af os var selv middelklasse og opdraget i et mandsdomineret samfund, hvor vi var vant til at de eneste præmisser der fandtes var mændenes (altså: vi hade aldrig haft anderledes præmisser, men accepteret mændenes som vores egne).

En lavere kaste end mændene

Derfor startede vi naturligvis osse som dårlige middelklasse-/overklassekøper af middelklasse-/overklasse-mændene og fandt først efterhånden ud af at ord som "klassekamp" og "antagonistisk modsætning mellem udbyttede og udbyttede" netop var ord og intet andet, dvs. de hade ingen sammenhæng med vores situation, beskrev ikke vores undertrykkelse. De marxistiske mænd (og osse enkelte kvinder) brugte det til at sige, at så var vores oprør osse forfejlet og vi skulle meget hellere gå ind i klassekampen på (u)lige fod med mændene for så ville vi osse blive lige. Vi foretrak istedet at udbygge analysen, så den kom til at beskrive vores egen samfundsmæssige status, som en lavere kaste end mændene (kaste def. ved letgenkendelige fysiske kendetegn, som man ikke kan løbe fra: hudfarve, alder, køn, invaliditet osv.). Vi erkendte at det vi måtte bekæmpe, hvis vi skulle kæmpe som kvinder var den seksuelle udbytning, vores udbytning som arbejdskraftreserve, ja som ulønnet arbejdskraft i hjemmet, og den paternaliserende undertrykkelse, der går ud på at kvinder er hjælpeløse, barnlige væsener, der ikke kan klare sig uden en mand, og som elsker ham for det.

Men i og med vi definerede os som en kaste og erklærede vores solidaritet med alle kvinder, fik vi selv klasse modsætningerne indenfor bevægelsen. Derved blev vi meget opmærksomme på hvordan det definerede os at vi kom fra forskellige klasser, og vi opdagede at den bedste måde at løse problemerne på var, at tale meget sammen og at arbejde sammen på konkrete opgaver, der havde relevans for os alle, og det var selvfølgelig netop de ovennævnte. Endvidere har det, at vi som kvinder delvis står uden-

for produktionsprocessen betydet, at klasse modsætningen ikke er så absolut mellem os som mellem mændene: vi har lettere ved at indse vores fælles interesser.

Konklusion: "ligeberettigelse" betyder at overklassens kvinder bliver lige så privilegerede som overklassens mænd og underklassens kvinder bliver lige så udbyttede som underklassens mænd, men alle kvinders befrielse implikerer et klasseløst samfund.

Vores svagheder er vores styrke

Samtidig bevirker det praktiske arbejde med de problemer, der udspringer af vores egen situation at vi slipper af med den kolonialiserede bevidsthed som mændenes overherredømme har induceret i os og som har fået os til at opfatte os selv som andenklassens og har givet os selvforagt og dermed kvindeforagt, foragt for vores eget køn. Vi har opdaget at vores kastestatus og vores bevidsthed som undertrykte samtidig har givet os en lang række fortrin frem for mændene. Vi har lært at tage hensyn til andre, fordi det altid har være nødvendigt for os for at få lov til at være der, vi har som passive udviklet en psykologisk forståelse for spillet mellem folk for overhodet at kunne klare os, det har udviklet vores fællesskabsfølelse at det har været os der har haft ansvaret for børnene, og vores opdagelse af, hvad den smukke teoretiseringen kunne bruges til (og hvad den ikke blev brugt til) har givet os en evne til at skære igennem, en "jordbundenhed" - materialisme. Endelig har vores socialiseringsproces ikke - som mændenes - tvunget os til at blive individualister, med hvad deraf følger i følelsesmæssig afstumpethed.

Alt dette er svagheder i et kapitalistisk samfund, domineret af patriarkalske mænd, men netop de egenskaber bliver en styrke i det øjeblik vi slutter os sammen.

Femø-lejren

Det er disse tanker der ligger bagved kvindelejren på Femø. Vi har tænkt os at vi skal leve sammen i smågrupper på en 6-7 kvinder med børn, dels for at leve sammen, dels for at ingen skal føle sig "på markedet" og blive overset, den rolle vi altid har været henvist til i mændenes samfund. Lejren skal være en mulighed for kvinder til bare at "komme lidt væk fra det hele" og være sammen med kvinder uden mændenes ind-

(fortsættes side 4)

Vi er kede af, at vi i sidste nr. af politisk revy glemte forfatterangivelsen til artiklen om John Lennons nye plade. Det var Andrew Kopkind. Undskyld.

fortsat fra side 2

blanding, og der skal samtidig være mulighed for at lære alle de ting, vi har brug for til at blive stærke: viden om vores historiske og økonomiske forudsætninger, om vores nuværende stilling i samfundet, retsligt, sexuel, psykologisk og økonomisk; viden om vores egen krop, anatomi, samtidig med at vi lærer at bruge den ved gymnastik, rytmik, svømning og selvforsvar, (så vi samtidig får den selvbevidsthed, det gir at vide, at vi kan klare os). Vi skal lave musik og sange, dramatik, stoftryk, film, keramik og lære at reparere bilmotorer, lappe cykler, sætte hylder op, reparere elektriske installationer - alle de ting som vi næsten alle traditionelt lader mændene have monopol på. Vi forsøger at få fat i socialrådgivere, der dels skal orientere generelt om vores rettigheder på arbejdsmarkedet og i familien og dels skal rådgive lejrbeboerne i deres personlige problemer.

Børnene får mulighed for at være sammen med deres jævnaldrende uden restriktioner, og vi hjælper dem med at lave et legested med huler og huse, hvor de evt. kan sove sammen, hvis de har lyst. De fleste af aktiviteterne er baserede på at både børn og voksne kan deltage sammen (svømning, rytmik, stoftryk etc.)

Lejren, der virkelig er lagt an på at kvinder i alle aldre og fra alle klasser kan deltage, er således det logiske resultat af den udvikling, der er sket i dette år, og hvor konklusionen lyder: Det er bedre at gå et andet sted hen og lave noget for os selv end at blive ved med at slås med mændene i de gamle rammer. Vi skal skabe en massebevægelse og en kvindekultur med en bred basis på vore egne præmisser (kollektivitet, materialisme etc.) Kun på den måde kan vi udvikle en ny bevidsthed og overvinde den mindreværdsfølelse og selvforagt, som dette samfund påfører os, og som splitter os og tilslører vores fælles interesser.

Ø-GRUPPEN

Tid: 26. juni - 8. august

Sted: Femø ved Lolland

Tilmelding: Ø-lejr-kontoret, Kronprinsessegade 46 D, 1506 København K, tlf. By 5079 (meld til i god tid, vi bliver mange)

Pris: 15 kr. pr. dag for voksne, det halve for børn over 7 år, gratis for børn under 7.

Medbringes: Telt, sovepose, luftmadras, varmt tøj, musikinstrumenter, evt. værktøj.

EFTERLYSNING: VI SØGER kvindelige socialrådgivere, gymnastikpædagoger, læger, jurister, børnehavepædagoger, lærere i selvforsvar, mekanikere, musikmennesker, elektrikere, jordemødre og andre, der har viden og færdigheder, de har lyst til at give videre i lejren.

Kontakt os på tlf. SU 4694, Dronningensgade 14, mandag og onsdag 13-16 og fredag 19-21, eller læg besked til Bente Hansen på politisk revy.